

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

č. j. ČŠIJ-19/13-J

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Základní škola, Dolní Cerekev, okres Jihlava, příspěvková organizace
Sídlo:	588 45 Dolní Cerekev 26
IČO:	71 002 651
Identifikátor:	600 117 049
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Petrem Šilhartem, ředitelem školy
Zřizovatel:	městys Dolní Cerekev
Místo inspekční činnosti:	Dolní Cerekev 26
Termín inspekční činnosti:	7., 8., 9. a 11. leden 2013

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. a) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, pro účely získávání a analýzy informací o vzdělávání žáků, o činnosti školy zapsané do školského rejstříku, sledování a hodnocení efektivnosti vzdělávací soustavy.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného podle školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (§ 174 odst. 2 písm. b) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů).

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a jeho souladu s rámcovým vzdělávacím programem, zjišťování a hodnocení souladu školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání s právními předpisy (§ 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů).

Aktuální stav školy

Právnícká osoba (dále škola) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny. Všechny její součásti se nacházejí v jedné budově v centru obce.

Základní škole se všemi postupnými ročníky zřizovatel povolil výjimku z nejnižšího počtu žáků a zavázal se uhradit zvýšené výdaje na vzdělávací činnost. Pro nadcházející období je předpoklad příznivějšího demografického vývoje. K termínu inspekční činnosti škola poskytovala vzdělávání 121 žákům v devíti třídách, ve kterých byli integrováni také žáci se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP).

Základní vzdělávání probíhá podle dokumentu Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Společně to dokážeme (ŠVP ZV). Zájmové vzdělávání ve školní družině je realizováno podle Školního vzdělávacího programu pro ŠD Společně to dokážeme.

Od poslední inspekční činnosti nedošlo k výraznějšímu zlepšení materiálních podmínek. Částečně se obnovuje žákovský nábytek pomocí vyřazeného zařízení jiných subjektů, vybavení školy prostředky informačních a komunikačních technologií (ICT) bylo částečně posíleno díky účasti v projektu, který je spolufinancován Evropským sociálním fondem (ESF), a částečně pomocí vyřazených počítačů jiných subjektů. V souvislosti s realizací uvedeného projektu dochází ke zvyšování ICT kompetencí pedagogického sboru při tvorbě digitálních učebních materiálů.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP ZV

Organizace vzdělávání vychází z učebního plánu uvedeného v ŠVP ZV. Disponibilní hodiny jsou věnovány především předmětům ze vzdělávacích oblastí Jazyk a jazyková komunikace, Matematika a její aplikace a Člověk a zdraví. Nabídka volitelných předmětů je pouze formální. V učebním plánu pro první stupeň neúčelně navyšuje počet předmětů. V učebním plánu pro druhý stupeň je výběr volitelných předmětů žákům zcela znemožněn, protože týdenní hodinové dotace všech volitelných předmětů jsou plně započítány do celkové týdenní hodinové dotace pro daný ročník. Škola nerespektuje vymezení rámcového učebního plánu v oblasti počtu disponibilních hodin a neumožňuje volbu mezi dalším cizím jazykem a jiným volitelným předmětem. Předmět informatika je chybně zařazen ve volitelných předmětech. V poznámkách k učebnímu plánu, ani v rozvrzích uvedených na webových stránkách školy není uvedeno, při výuce kterých předmětů dochází ke spojování tříd.

Nízký počet žáků ve většině tříd nebyl při organizaci výuky efektivně využíván. Především ve sledovaných hodinách na druhém stupni výrazně převažovalo jednostranné působení pedagogů, po společném zopakování učiva následoval výklad a společné procvičování. Nebyl vytvářen prostor pro vzájemnou spolupráci a komunikace byla vedena především na úrovni „učitel – žák“. Chybělo dostatečné střídání činností a další aktivizující metody pro zvýšení pozornosti žáků. Nebyly připraveny různé formy zadávání a kontroly samostatných prací (kontrola byla většinou omezena jen na společnou opravu) a doplňující činnostní aktivity pro žáky s rychlejším tempem práce, což mělo za následek nižší efektivitu organizace jednotlivých činností. Nižší počet žáků ve třídách umožňuje vyučujícím věnovat žákům se SVP individuální podporu, ta byla více patrná ve výuce na prvním stupni. Rezervy byly zaznamenány ve využití vnitřní diferenciaci výuky a v důslednější kontrole pochopení zadání. Orientace některých vyučujících na obsah učebnic a nerespektování cílů základního vzdělávání stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání (RVP ZV) negativně ovlivňují rozvoj klíčových

kompetencí žáků. Realizace průřezových témat ve sledovaných hodinách nebyla většinou zaznamenána.

Úvodní a průběžná motivace byla patrná především ve výuce na prvním stupni, žáci byli vedeni k vzájemné komunikaci a spolupráci prostřednictvím skupinové práce. V rámci řízených rozhovorů byly u mladších žáků velmi dobře rozvíjeny vyjadřovací schopnosti.

Čtenářská gramotnost je podporována v průběhu vzdělávání, činnostmi literárního a dramatického kroužku, dále pak návštěvami místní knihovny, divadelních představení a zapojením do projektu Čtení pomáhá (pro žáky třetího ročníku).

Anglický jazyk je vyučován od třetí třídy a jako druhý cizí jazyk je nabízen jazyk německý od sedmého ročníku. Mezi další aktivity podporující jazykové kompetence žáků patří příprava na olympiádu z anglického jazyka a setkání s rodilým mluvčím. Sociální gramotnost je posilována každodenním životem školy, exkurzemi, návštěvami různých výstav, zapojováním do charitativních akcí a zabezpečováním aktivit pro seniory a širokou veřejnost.

V rámci rozvoje matematické gramotnosti jsou nedostatečně využívány výchovně vzdělávací strategie budující kompetence k učení a řešení problému, upřednostňován je obsah učiva, případně zapojování do matematických soutěží u nadanějších žáků.

Škola postupně vytváří podmínky pro rozvoj informační gramotnosti nejen vybavením počítačové učebny, ale i vybavením kmenových učeben počítači s internetovým připojením. V současnosti je nově do výuky žáků druhého ročníku zařazována práce s interaktivním dataprojektorem. Počítačová podpora v ostatních předmětech, např. využití výukových programů nebo vyhledávání informací, nebyla v průběhu sledovaných hodin zaznamenána.

Funkční gramotnosti žáků nejsou ze strany jednotlivých vyučujících rozvíjeny jednotně a neprolínají napříč všemi předměty. Klíčové kompetence v oblastech komunikace, týmové práce, schopnosti učit se a řešit problémy jsou velmi dobře formované vyučujícími prvního stupně.

Vyučující posuzují výsledky práce žáků v průběhu výuky, málo pozornosti je věnováno celkovému zhodnocení práce v závěru hodin a vedení žáků k sebehodnocení. Práce s chybou a různé formy samostatné kontroly výsledků nejsou dostatečně využívány. Při klasifikaci výsledků vzdělávání vyučující uplatňují zažitá pravidla, případně pravidla uvedená v ŠVP ZV. Průběžná hodnocení výsledků vzdělávání žáků probíhají na jednáních pedagogické rady. Jednotliví vyučující sledují individuální neúspěšnost žáků a spolupracují v tomto směru s výchovnou poradkyní. K termínu konání inspekční činnosti školní řád neobsahoval pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků. Celkové hodnocení výsledků vzdělávání na úrovni školy není systémově nastaveno, kromě klasifikace škola vychází ze závěrů 1. celoplošné generální zkoušky ověřování výsledků žáků na úrovni 5. a 9. ročníku základní školy, z výsledků v soutěžích na okresní i krajské úrovni, úspěšnosti při přijímacích řízeních na střední školy a v následném studiu.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Dle požadavků školského zákona vydal bývalý ředitel školní vzdělávací program pro základní vzdělávání. Ten byl shledán při komparativní analýze v rámci minulé inspekční činnosti v nesouladu s RVP ZV. Zjištěné nedostatky byly odstraněny jen částečně a zmíněný dokument je nadále v nesouladu s příslušným rámcovým vzdělávacím programem, a to v oblastech: výchovné a vzdělávací strategie; učební plán; poznámky

k učebnímu plánu; učební osnovy, včetně distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV a konkretizace námětů a činností pro průřezová témata; způsoby hodnocení žáků. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání je v souladu s požadavky vyjádřenými školským zákonem.

Ředitel školy je ve funkci od 1. 8. 2012. Dlouhodobou koncepci rozvoje rozpracoval do ročního plánu. Inoval organizační řád a školní řád. Kompetence zaměstnancům delegoval dle zpracované organizační struktury. Koordinace činností celé školy se uskutečňuje zejména prostřednictvím porad vedení, jednání pedagogické rady, metodického sdružení a předmětových komisí. Hospitační činnost ve školním roce 2012/2013 je zaměřena na podporu osobnostní a sociální výchovy ve výuce, partnerský přístup k žákům a rozvoj individuálních vzdělávacích potřeb jednotlivců. Na strategickém řízení školy se společně s ředitelem podílejí zástupkyně ředitele, ekonomická pracovnice a výchovná poradkyně. Ředitel školy zřídil pedagogickou radu jako svůj poradní orgán, projednává s ním všechny zásadní pedagogické dokumenty a opatření týkající se vzdělávací činnosti školy. Pro výkon České školní inspekce zajistil vhodné podmínky.

K 30. 9. 2012 škola předala údaje ze školní matriky, které neodpovídaly aktuálnímu stavu. Celkový počet vykázaných individuálně integrovaných žáků překročil aktuální stav o tři žáky. V průběhu inspekční činnosti byly odstraněny administrativní nedostatky v listinné podobě školní matriky.

Ve školním roce 2011/2012 došlo ke změnám ve složení pedagogického sboru, včetně vedení školy. K termínu inspekční činnosti zajišťovalo vzdělávání 11 pedagogických pracovníků, z nichž 10 splňuje podmínky odborné kvalifikace. Anglický jazyk, některé předměty výchovného zaměření a některé předměty ve 3. ročníku jsou vyučovány pedagogickými pracovníky, kteří pro danou výuku podmínky odborné kvalifikace nesplňují. Osobnostnímu a odbornému rozvoji zaměstnanců nebyla v uplynulém období ze strany vedení školy věnována náležitá pozornost. V současnosti dochází k postupnému nastavování podmínek pro profesní rozvoj pedagogů, byl také sestaven plán dalšího vzdělávání.

Výchovná poradkyně koordinuje spolupráci se školskými poradenskými zařízeními a zákonnými zástupci a zajišťuje činnosti usnadňující žákům 9. ročníku výběr povolání. V oblasti péče o žáky se SVP si vyučující předávají informace. Podmínky zabezpečení jejich výuky jsou zpracovány v dokumentech školy a individuálních vzdělávacích plánech integrovaných žáků. Školou tradičně realizované kroužky zaměřené na nápravu výukových obtíží nebyly v 1. pololetí letošního školního roku žákům nabídnuty.

Preventivní strategie školy zpracovaná v Minimálním protidrogovém preventivním programu odráží současné podmínky školy, je realizovaná především prostřednictvím dílčích školních akcí. Program blíže nespecifikuje postupy pedagogů zaměřené na zlepšování vzájemných vztahů mezi žáky v jednotlivých třídních kolektivech i napříč ročníky. Žákovská samospráva v tomto školním roce nepracuje. K prevenci rizikového chování a rozvoji osobnosti žáků přispívá nabídka kroužků výtvarného, dramatického a dovednostního zaměření pod vedením zaměstnanců školy.

Při zajišťování bezpečného prostředí pro vzdělávání a zdravý vývoj žáků postupuje ředitel školy s ohledem na prostorová omezení budovy školy. Pravidla pro ochranu zdraví a zajištění bezpečnosti jsou stanovena ve školním řádu.

Kromě cvičné kuchyně a počítačové učebny jsou všechny ostatní třídy používány jako kmenové. Jsou vybaveny většinou zastaralým nábytkem, který vyžaduje postupnou obměnu, stejně jako fond učebních pomůcek a celkový interiér školy. Škola zpracovala digitální materiály pro podporu čtenářské gramotnosti, ale k jejich využití není dostatečně vybavena interaktivní didaktickou technikou. Pro realizaci předmětu tělesná výchova

využívá obecní sportovní halu a venkovní hřiště. Užívání obecních sportovních prostor není smluvně ošetřeno. V areálu školy se nachází školní dvůr, který je využíván k relaxaci žáků. Celková úroveň materiálních předpokladů vykazuje rizikový stav.

O vzdělávací nabídce a postupu při přijímání žáků je veřejnost informována obvyklým způsobem. Při přijímání žáků ke vzdělávání škola postupuje dle platných zákonných ustanovení. O výsledcích vzdělávání žáků jsou zákonní zástupci informováni na pravidelných třídních schůzkách, konzultačních a informačních setkáních. Na činnosti školy se rovněž podílí občanské sdružení Unie rodičů při základní škole, které finančně zajišťuje např. ceny pro žákovské soutěže apod. Kontakty se zřizovatelem se po jmenování nového ředitele školy rozvíjí pozitivním směrem. Škola dále spolupracuje se školskou radou, s místní knihovnou, poradenskými zařízeními, mateřskou školou a Klubem seniorů Dolní Cerekev. Webové stránky i kulturní vystoupení přispívají k prezentaci školy na veřejnosti.

Činnost školy je financována prostředky ze státního rozpočtu (dotace na přímé náklady na vzdělávání, účelově určené finanční prostředky na rozvojové programy Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy), prostředky na provoz od zřizovatele a zdroji z doplňkové činnosti. Finanční prostředky z projektu spolufinancovaného ESF v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost na podporu Zlepšování podmínek pro vzdělávání na základních školách směřují do oblasti podpory jazykových kompetencí pedagogických pracovníků, čtenářské gramotnosti žáků a tvorby digitálních materiálů pro rozvoj odpovídajících kompetencí žáků a pedagogických pracovníků. Současné ekonomické podmínky školy umožňují realizovat výuku v souladu s příslušným rámcovým vzdělávacím programem. Velmi omezené možnosti jsou však v oblasti zlepšování materiálních podmínek a potřebného dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřeného na didaktiku a účinné metody a formy práce.

Závěry

Činnost školy se uskutečňuje v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení a realizovanými vzdělávacími programy.

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání je rizikově v nesouladu s příslušným rámcovým vzdělávacím programem. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání je v souladu s požadavky školského zákona.

Škola zajišťuje bezpečnost žáků a postupně vytváří podmínky pro rozvoj partnerských vztahů mezi vyučujícími a žáky.

Rovnost při přijímání žáků ke vzdělávání je zajištěna, při zohledňování jejich individuálních potřeb je nedostatečně využívána účinná diferenciací.

Ekonomické podmínky školy umožňují naplňování příslušného rámcového vzdělávacího programu, negativně se však odráží v materiálním zázemí školy a omezují další vzdělávání pedagogických pracovníků.

Nové vedení školy vytvořilo funkční organizační strukturu, plánování vychází z reálného posouzení stávajících podmínek, nedostatky jsou v systémovém nastavení hodnocení výsledků vzdělávání.

Ve vzdělávacím procesu nejsou vždy respektovány cíle základního vzdělávání stanovené v RVP ZV, budování funkčních gramotností neprolíná všemi předměty. Efektivní uplatňování výchovných a vzdělávacích strategií při utváření klíčových kompetencí žáků bylo zaznamenáno především ve výuce na prvním stupni.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 30 dnů požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků (obsah ŠVP ZV, školní řád – pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků).

Oznámení zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Mgr. Věra Vítková, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

1. Zřizovací listina Základní školy, Dolní Cerekev, okres Jihlava, příspěvková organizace, úplné znění platné ke dni 6. 11. 2007, ze dne 7. 11. 2007
2. Rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ve věci zápisu změny v údajích o právnické osobě vedených v rejstříku škol a školských zařízení č. j. MŠMT - 45508/2012-62, ze dne 23. 10. 2012
3. Jmenování na vedoucí pracovní místo ředitele školy, ze dne 31. 5. 2012, s účinností od 1. 8. 2012
4. Povolení výjimky z nejnižšího počtu žáků, ze dne 3. 10. 2012
5. Informativní výpis z rejstříku škol a školských zařízení, ze dne 19. 12. 2012
6. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Společně to dokážeme, platný od 1. 9. 2007
7. Školní vzdělávací program pro ŠD Společně to dokážeme, platný od 1. 9. 2008
8. Individuální vzdělávací plány, školní rok 2012/2013
9. Výroční zprávy o činnosti školy za školní roky 2009/2010, 2010/2011, 2011/2012
10. Koncepce rozvoje základní školy Dolní Cerekev, bez data vyhotovení
11. Organizační řád, ze dne 3. 9. 2012
12. Školní řád, č. j. ZŠDC, ze dne 3. 9. 2012
13. Prohlášení ředitele školy, ze dne 11. 1. 2013
14. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, školní rok 2012/2013
15. Plán kontrolní a hospitační činnosti ZŠ Dolní Cerekev, okres Jihlava, školní rok 2012/2013
16. Záznamy z hospitační činnosti, školní rok 2012/2013
17. Rozvrhy hodin tříd, školní rok 2012/2013
18. Vzorek žákovských knížek a školních deníčků
19. Třídní knihy, školní rok 2012/2013
20. Školní matrika, školní rok 2012/2013
21. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků
22. Pracovní náplň výchovného poradce a metodika prevence sociálně patologických jevů, ze dne 31. 8. 2012
23. Kniha úrazů, první záznam dne 8. 12. 2006
24. Minimální protidrogový preventivní program (součást plánu práce), školní rok 2012/2013
25. Zápis z jednání pedagogické rady, školní rok 2012/2013
26. Plán práce, školní rok 2012/2013
27. Zápis z jednání školské rady, ze dne 10. 10. 2012

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, a to k rukám PaedDr. Milana Pohla, ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v České školní inspekci, Inspektorátu v Kraji Vysočina.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Věra Vítková, školní inspektorka

v. r.

PaedDr. Olga Drápalová, školní inspektorka

v. r.

V Jihlavě dne 16. ledna 2013

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Petr Šilhart, ředitel školy

v. r.

V Dolní Cerekvi dne 21. ledna 2013

Připomínky ředitele školy

Připomínky nebyly podány.